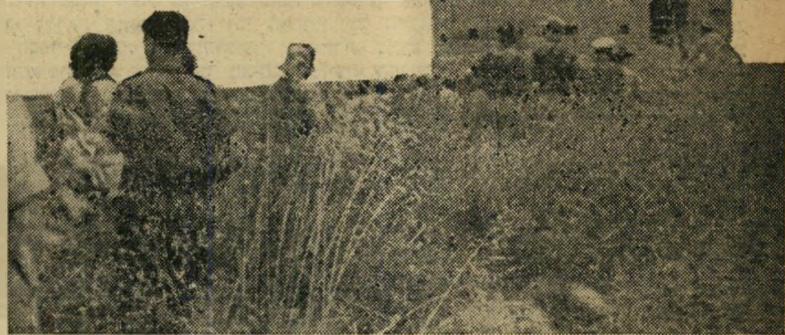

לרגלי הפילבוכם של אישוד נג-
מרה פלוגת-קוצר, ונגמר גם קוצר
עצמו ו" שרדיו הפלוגה, שראו פעם
את המפלצת לאור הראקטיות ה-
המצריות הירוקות, עורכים (בתמו-
נה) אזכרה למפקדם האהוב עליהם.

אגדה ושמירה קוצר

לסיביר האם, רוח, עבדה עבודה גופנית
מפרכת בחקלאות כדי לפרנס את שני בניה
בתנאי רעב. ארבע שנים קשות אלה, עד
חזור האב, היו שנים קשות, והן הכביעו
את חותמן על חיי הילד. המצב לא הוטב
בהרבה גם כשחזר האב, נאלץ לעבוד כפועל
פשוט בבית-חרושת.

כשעברה המשפחה לארץ, בשנת 1932,
בעקבות הסב שכבר הכה בה שרשים ודאג
לסרטיפיקאט, היה האב נכה, צולע על רגל
אחת. אולי בשל כך זכה להיות אחד מאחרוני
הציונים שהורשו לצאת מבריית-המועצות. הוא
הביא עמו החלטה אחת: לא לתת לבניו
להיות סוחרים, לשלחם לעבודה יצרנית
בגיל צעיר. הבכור, יונה, יצא לעבודה בגיל
15. אריה, הבן השני, החל עובד — כרבים
מבני דורו — כבר בגיל 14, השתלם בערבים
בבית-הספר המקצועי מקס פיין.

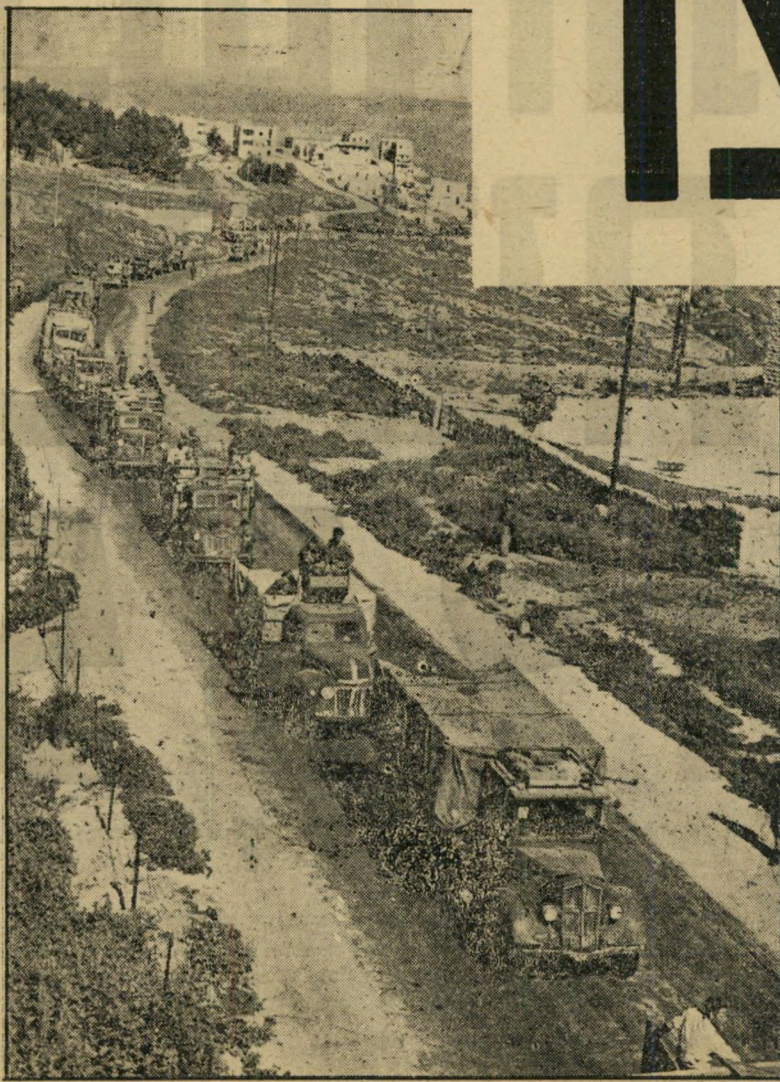
יחד שקט ובייטן

ככל ילד, השווה אריה מן הסתם את צורתו
החיצונית לדמותם של הנערים הצבריים,
זקופי-הקומה ושופעי-הבריאות, הפך נער
שקט ומכונס בעצמו. אותו זמן החל קורא
בספרים רציניים יותר מן הנהוג בגילו, אולי
ראה את עצמו בתלומותיו כגבר המגן על
החלשים, משנה את העולם, מחסל את אי-
הצדק ואי-השוויון. גם את חבריו בחר לפי
מתכונת פשוטה זו.

מספר יוסף פרוינה, וידו הקרוב ביותר
משך שנים רבות: "יחסיו התחילו בשנאה,
הלכנו מכות. עד שפעם ראינו שעושים אי-
צדק למישהו. יצאנו שנינו להגן עליו. מאוחר
רגע התחילה בינינו חברות גדולה, שאר
אפשר היה להפרידה..."

נער כזה לא יכול היה לשבת בבית, אויש
לנעשה מסביבו. היה זה דבר מובן מאליו
לילד מרחוב הקישון, בסוף שנות השלושים,
לחפש לעצמו בית רוחני, מקום בו יוכל
להכין את עצמו לחיים של מאבק למען
אידיאל. אריה קוצר בן 14' בחר בתנועת
השומר-הצעיר.

האיש שעמיתו היה להתגלות כמנהיג טבעי,
לא בלט כלל בחוג השומרים הקטנים. "ילד
קטן-קומה, רזה, ביישן, נחבא אל הכלים,"
זוכר אחד מחבריו, גודעון אילת מביית-אלסא
-הוא התבלט דווקא בשלם השאר, שרד

רחוב הקישון, תל-אביב, הוא כיום רחוב
מוזנח, רחוק מדירות הפאר של הצפון הבור-
גני. לפני עשרים שנה עזר היה קרוב למרכז
העיר. בניו לא הרגישו הרגשה של קיסוח
או עוני. בעיניהם היתה זאת "שכונה" ככל
שאר ה"שכונות".

אחד מילדי השכונה היה נער גבוה, רזה,
כמעט מכוער. הקו הבולט הראשון בגופו
היה חוסר צוואר — הראש היה כמעט
מחובר לגוף, כאילו היה כפוף. הוא היה
ילד נורמלי: שיגף, קצת "שליגר", ראש
של חבורה.

בבית-הספר לבנים, ברחוב אחי-העם, בלט
בהתעמלות יותר מאשר בלימודים. אולם יותר
מכל ציין את אריה קוצר הקטן קו אחד:
הוא לא סבל אי-צדק. בבית-הספר, בשכונה,
היה מרים את אגרופיו לעתים קרובות, ותמיד
מאותה סיבה: להגן על אחד חלש, אשר
לדעתו נעשה לו עוול.

אבא בסיכר

תופעה זו גירתה את סקרנותו של מתנכו,
המורה שיף (אביהם של הסופר מידר שיף
ואי-המשטרה ישורון). הוא ביקר בדירה
הצרה ברחוב הקישון, ללא סיבה נראית
לעין. לבסוף נאלץ להודות: "באתי לראות
מדוע הוא מדבר כל כך הרבה על הצדק..."

לו חקר שיף בילדות תלמידו, היה מגלה
את הסיבה. אריה גולד בעיר סלוצק, ברוסיה
הלבנה, בספט 1924. אביו, דויד, היה סוחר
מצליח. שאר עשרת הדודים הלכו ללמוד
רפואה או הנדסה. אולם האב עצמו הלך
בדרכי הסב, הוסיף לדאוג לפרנסת המשפחה.

המשטר הסובייטי לא אהב יסודות בלתי-
יצרניים. כשאריה היה בן שלוש, נשלח הצעיר

נקודת השיא של חיי אריה קוצר. הגיעה עתה שפיקד על שיירת-ענק זו, שהביאה תחמושת
ומוזון לירושלים הנצורה — השיירה האחרונה שעברה בשלום בדרך הישנה של לטרון.